Dals Rostock is beautifully situated on the eastern slopes of Kroppefjäll. The village with its unusual history has once had a health spa, sanatorium and even vast plantations of medicinal herbs grown for sale to pharmacies. The fresh water well was operated for around 200 years, from the mid 1700's up until 1948. The garden´s surroundings, known as 'Brunnsparken', now contain a local museum, summer café and a popular herb garden. The garden has around 250 varieties of plants with information about their uses both past and present.

Just south of Brunnsparken is Kerstin's Studio, an exciting artist's studio, shop, greenhouse and across the road you will find a small textile museum.

Dals Rostock's old railway station was demolished in 1941 but has now been rebuilt to half scale with interior and details from the 1920's. The model makes for a both interesting and exciting visit, especially for kids. To visit, the key can be borrowed from the local store next door for a small payment.

The old sanatorium with its picturesque houses is now used for a variety of local activities. In the surrounding forest you will find marked paths dotted with monuments from the sanatorium. Dals Rostock is close to the wilderness of Kroppefjäll with its many lakes where a range of walking tracks provide a great chance to get out into the nature.

Dals Rostock liegt hübsch eingebettet an der östlichen Flanke des Höhenzuges Kroppefjäll. Das Dorf, ein ehemaliger Kurort, hat eine ungewöhnlich intressante Geschichte. Hier gab es einen Kurbrunnen, ein Sanatorium, und einst wurde hier der Anbau von Heilkräutern betrieben.

200 Jahre lang, vom Mitte des 18. Jahrhunderts bis 1948, gab es hier einen beliebten Kurbetrieb. In dem ehemaligen Kurgarten ("Brunnsparken") befindet sich heute das Heimatmuseum, ein Sommercafé sowie ein viel besuchter Kräutergarten mit mehr als 250 verschiedenen Heilkräutern. Auf Schildern wird über die historische und aktuelle Anwendung der Heilkräuter informiert.

Südlich des Kurgartens liegt "Kerstins Ateljé", ein spannendes Künstleratelier mit Boutique und Gewächshaus. Auf der anderen Strassenseite befindet sich ein kleines Textilmuseum. Weiter südlich im Dorf, oberhalb des Dorfladens, gibt es eine Rekonstruktion des pittoresken Bahnhofgebäudes, welches 1941 abgerissen wurde. Das Gebäude ist im halben Maßstab wieder aufgebaut und so eingerichtet worden, wie es 1920 aussah. Gegen eine kleine Gebühr können sich Neugierige im Dorfladen den Schlüssel ausleihen, um das Gebäude von innen zu besichtigen. Ein kleines Abenteuer, speziell für Kinder!

In den hübschen Gebäuden des ehemaligen Sanatoriums befinden sich heute verschiedene Untermehmen und Aktivitäten. Im angrenzenden Wald gibt es einen empfehlenswerten Rundweg mit ungefähr 25 Skulpturen aus der Zeit des Sanatoriums.

Durch die Nähe zum Kroppefjäll eignet sich Dals Rostock als Ausgangspunkt zu Wanderungen auf einer Vielzahl von Wanderwegen und -pfaden, um Natur und Wildmark zu erleben.

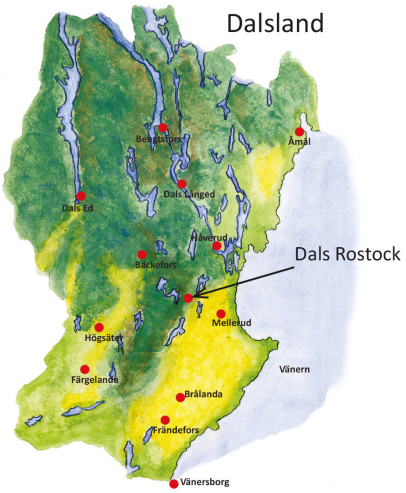

Dals Rostock ligger i Melleruds kommun, ca 7 km väster om Mellerud. Från riksväg 45 tar man väg 166 västerut i den norra rondellen i Mellerud.

Varför heter det Rostock?

Namnet Rostock kommer sannolikt från en spång, råstocken, som låg över en bäck, vilken utgjorde gräns mellan två större gårdar. Rå är ett äldre ord för gräns. När man senare ändrade stavningen till Rostock fick man lägga till förleden Dals för att det inte skulle förväxlas med den tyska staden Rostock. Dalsland har tidigare enbart hetat Dal.

Vildmarken runt knuten

I Dals Rostock är det nära till den vidsträckta naturen på Kroppefjäll. Fjället är inget egentligt fjäll utan ordet betecknar här ett höglänt ödemarksområde. Kroppefjäll är ungefär 10 km brett och 27 km långt och sträcker sig i nordsydlig rikting. Höjden är i genomsnitt 200 meter ö. h. Naturen är varierad med intressant berggrund, många små sjöar och tjärnar samt ett rikt växt- och djurliv.

Från OK Kroppefjälls stuga, OK-stugan, utgår motionsspår och leder av olika längder. Föreningen Kroppefjälls Vandrare, som äger och förvaltar Karolinerstugan, anordnar även bygdevandringar varje torsdag under sommarhalvåret.

På framsidan: Utsikten vid Brattås på Dr Saedéns runda
Foto: Sofia Petrén
Text, teckningar och layout: Kerstin Ljungqvist 2022 ©

Dals Rostock 2022

Välkommen
till Dals Rostock
– en ort med hälsohistoria –

Rostocks Brunn på en målning från 1883

Precis där jordbruksbygden möter vildmarken på Kroppefjäll ligger Dals Rostock. Samhället klättrar uppför sluttningen av berget och från många platser har man en storslagen utsikt.

Dals Rostock är en gammal kurort med ovanligt intressant historia. Tre verksamheter av större omfattning har handlat om vård och hälsa: Rostocks Hälsobrunn, Kroppefjälls Sanatorium och de stora odlingarna av medicinalväxter till apoteken.

Hälsobrunnen är en av Sveriges äldsta och drevs i ungefär 200 år, från mitten av 1700-talet till 1948. Hit kom man resande från när och fjärran för att dricka det järnhaltiga vattnet och få olika behandlingar, som tallbarrsbad, kolsyrebad och gyttjebad. Området kallas nu Brunnsparken och ägs av Kroppefjälls Hembygdsförening. I den gamla restaurangbyggnaden finns ett innehållsrikt bygdemuseum och i brunnsläkarens före detta mottagning är det kafé på sommaren.

Örtagården

Medicinalväxtodlingarna 1917

För hundra år sedan var Rostock även ett centrum för den svenska odlingen av medicinalväxter till apoteken. Till minne av detta finns i Brunnsparken en örtagård med omkring 250 olika växter till medicin, kryddor eller andra nyttiga ändamål. Höga, lättlästa skyltar berättar om växternas användning förr och nu. Intresserade kan beställa guidning om växternas användning och historia samt om hälsobrunnen och övriga sevärdheter. Hela sommaren kan man köpa plantor enligt ett självbetjäningssystem som fungerar alla tider på dygnet.

Apoteket i museet

På brunnstiden fanns det även ett apotek i Rostock och en äldre apoteksmiljö har byggts upp i museet.

Bredvid örtagården är det en geologisk avdelning med mineraler och bergarter från Dalsland. Här finns även information om den omfattande skifferbrytning som bedrivits i området.

Lite utanför samhället bredvid Gunnarsnäs kyrka ligger Ekholmens Säteri. Stora huset från 1799 är helt klätt med skiffer. Invändigt finns tre välbevarade rum som Karl XIV Johan har övernattat i. I den västra flygeln från 1785 finns idag ett kafé med gårdsbutik.

Ekholmens Säteri

Kerstins Ateljé och växthus med orangeriet i bakgrunden.

I Rostock kan man även besöka flera konstnärer och hantverkare. Strax söder om Brunnsparken finns t. ex. Kerstins Ateljé, en spännande konstnärsateljé med butik i Rostocks gamla församlingshem. Mittemot ateljén ligger det fina lilla textilmuseet Tant Vanja.

Den vackra gamla järnvägsstationen i Rostock revs 1941. År 2000 byggdes den upp igen av en ideell förening, men denna gång i halv storlek, med väntsalen och stinsens bostad som det såg ut på 1920-talet. Särskilt för barnen är det ett spännande äventyr att gå in i huset och titta. Stationshuset står på sin gamla plats och man kan låna nyckeln i Byxfickans Livs för 60 kronor per tillfälle.

Järnvägsstationen i halv skala

Kroppefjälls Sanatorium byggdes som sjukhus för lungtuberkulossjuka och fanns mellan 1911 och 1960. Det uppfördes högt uppe på berget, den friska skogsluften ansågs välgörande för de sjuka. De flesta byggnaderna är bevarade och inrymmer numera olika verksamheter.

Naturen omkring är mycket speciell med fascinerande bergsformationer, klyftor och stup. Längs en annorlunda promenadstig finns ett tjugotal monument från sanatorietiden som tempel, fyrfat och inskrifter i berget. De utfördes på doktor Saedéns initiativ för att manifestera kampen mot sjukdomen.

Här finns även ett par fina utsiktsplatser där man kan se ända till Kinnekulle på andra sidan Vänern.

Harpan på doktor Saedéns runda.